

Haastige spoed levert ambtelijk verzuim op: geen navordering

22 april 2011

De inspecteur die een boekenonderzoek instelt bij een ondernemer, moet de uitkomsten van dat onderzoek afwachten voordat hij de definitieve aanslag oplegt. Doet hij dat niet, en legt hij lopende het onderzoek een aanslag op die later te laag blijkt te zijn, dan is navordering van belasting in beginsel niet meer mogelijk: er is sprake van een ambtelijk verzuim dat navordering verhindert. Op deze regel bestaan enkele uitzonderingen, maar de rechter gaat daar terughoudend mee om, zo blijkt uit een recente uitspraak van Hof Arnhem.

Wim Schol exploiteerde twee visrestaurants. In zijn aangifte Inkomstenbelasting over 2002 gaf hij een verlies uit onderneming van € 123.841 aan. De Belastingdienst stelde in 2005 een controle in bij Schol's onderneming. De controleur stuitte al snel op enkele gebreken in de administratie. Die werden Schol per brief van 19 juli 2005 meegedeeld: in die brief werd aangekondigd dat het boekenonderzoek op 31 augustus 2005 zou worden voortgezet. De inspecteur wachtte dat niet af: hij legde Schol over 2002 een aanslag IB op naar een belastbaar inkomen (in box 1) van € 132.760. Die aanslag was gedagtekend 21 juli 2005. Op 31 augustus 2005 werd het boekenonderzoek voortgezet, het controlerapport werd uitgebracht op 18 januari 2007 (!). De inspecteur constateerde toen dat hij medio 2005 een te lage aanslag had vastgesteld: hij legde Schol alsnog een navorderingsaanslag IB 2002 op naar een belastbaar inkomen (in box 1) van € 277.478.

Schol ging tegen die aanslag in beroep bij Rechtbank Arnhem.

De Rechtbank, en in hoger beroep ook Hof Arnhem, beslisten dat de inspecteur niet kon navorderen: hij beschikte niet over het voor navordering vereiste nieuwe feit. De inspecteur twijfelde al vóór het opleggen van de aanslag zozeer aan de juistheid van de aangifte dat hij het nodig vond om een boekenonderzoek in te stellen. Die twijfel bleek duidelijk uit de brief van de Belastingdienst van 19 juli 2005. Door de aanslag op te leggen zonder de uitkomst van het boekenonderzoek af te wachten, had de inspecteur een ambtelijk verzuim begaan. De inspecteur had zonder bezwaar de uitkomst van het boekenonderzoek kunnen afwachten, omdat de aanslagtermijn pas op 30 november 2006 afliep. Het Hof vernietigde de navorderingsaanslag.

Commentaar

Het gezegde wil dat 'geduld wordt beloond', en deze uitspraak maakt duidelijk dat hetzelfde geldt voor ongeduld. De inspecteur die een boekenonderzoek bij een ondernemer laat instellen, moet de uitkomst daarvan afwachten voordat hij de definitieve aanslag kan vaststellen. Die regel kent een uitzondering als door het lange verloop van het boekenonderzoek de aanslagtermijn dreigt te verstrijken: de inspecteur mag dan een aanslag 'ter behoud van rechten' vaststellen. Die aanslag kan hij baseren op een schatting van het belastbaar inkomen; de uitkomsten van het boekenonderzoek kunnen later in de bezwaarfase tegen die aanslag worden afgewikkeld. In de berechte casus deed die uitzondering zich niet voor: de navorderingsaanslag werd terecht vernietigd.